

Доц. д-р Даниела Фесчиян*

ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА ОТ ХАРМОНИЗИРАНИ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ ЗА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

Дискутирани са проблемите, породени от неприлагането или несистематичното прилагане на принципа на текущото начисляване в счетоводството на публичния сектор. Обърнато е внимание на силната зависимост на статистическата информация на европейско равнище от качеството на счетоводноинформационната база за публичните финанси. Разкрита е обективната необходимост от създаване на система от европейски хармонизирани счетоводни стандарти за публичния сектор, основани на принципа за текущо начисляване. Анализирано е прилагането на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор в Европейския съюз. Дискутирани са проблемите на стандартизацията на счетоводната система в публичния сектор в национален и в глобален аспект.¹

JEL: M41

Ефективният контрол върху спазването на фискалната дисциплина в ЕС изисква своевременни, достоверни и надеждни фискални данни, съпоставими във всички страни-членки. Стремехът към фискална дисциплина е породен от съществената ѝ роля за опазването на икономическия и паричен съюз и доверието между държавите. Един от инструментите за изграждане на това доверие и за по-качествено измерване и прогнозиране на фискалното състояние са хармонизираните стандарти за счетоводно отчитане с пълно прилагане на принципа на текущо начисляване в публичния сектор. Страните-членки на ЕС са задължени да поддържат национални системи за счетоводно отчитане в публичния сектор, които обхващат по изчерпателен и последователен начин всички подсектори на сектор „Държавно управление“ и съдържат информацията, необходима за изготвяне на отчети на начислена основа, базирани на стандарта ESA 95 (Директивата за бюджетните рамки..., чл. 3, 2011).

* УНСС, катедра “Счетоводство и анализ”, d.feschiyan@gmail.com

¹ Assoc. Prof. Daniela Feschian, PhD. EUROPEAN SYSTEM OF HARMONIZED ACCOUNTING STANDARDS FOR THE PUBLIC SECTOR. *Summary:* The author discusses the problems due to failures in applying or applying unsystematically the current accrual principle in public sector accounting. A special attention is paid to the strong dependence of the statistical information at European level on the quality of the accounting information basis for public finances. The objective necessity is presented of setting up a system, of harmonized European accounting standards for the public sector, based on the current accrual principle. The application of the International Accounting Standards in the EU public sector is analyzed. The problems encountered in the standardization of the accounting system in the public sector are discussed both in national and in global aspect.

Следователно би могло да се появи съществено несъответствие между отчетността в публичния сектор на дадена страна-членка, основана на принципа на парични потоци (касова основа), и факта, че бюджетното наблюдение на ЕС използва данни на база текущо начисляване (ESA 95, 2011). В тези случаи данните на касова основа трябва да се преобразуват в начислена основа с помощта на приблизителни разчети и корекции, включващи данни на макроикономическа база. Когато в отделните субекти на публичния сектор – бюджетните предприятия, липсва отчетност на начислена основа, се налага информацията за извършените операции, имущественото и финансовото състояние да се получава не от счетоводните отчети, а от различни източници, което води до „статистическа разлика“ между дефицита, изчислен на база други (нефинансови) отчети, и дефицита, получен на основата на финансови отчети.

Системата от хармонизирани счетоводни стандарти в ЕС и принципът на текущото начисляване

Липсата на съответствие между отчетната информация от публичния сектор и данните на начислена основа по ESA 95 се посочва и в Съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета от 15 април 2011 г. „Към стабилно управление на качеството на европейската статистика“. В него се обръща внимание на силната зависимост на статистическата информация на европейско равнище от качеството на счетоводноинформационната база за публичните финанси. Поради това Евростат настоява за създаване на система от хармонизирани счетоводни стандарти, основани на принципа за текущо начисляване, съобразени с ESA, за всички субекти от сектор „Държавно управление“.

През 2012 г. от Европейската комисия извършва оценка във връзка с прилагането на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор (вж. International Federation of Accountants..., 2012) в Европейския съюз (вж. ЕО. Работен документ на службите на Комисията..., 2013). Това поставя началото на широка дискусия относно проблемите на стандартизацията на счетоводната система в публичния сектор. Резултатите от проведеното от Генерална дирекция Евростат публично допитване с участието на Федерацията на европейските счетоводители (FEE) и представените заключения от него (вж. ЕО. Публична консултация. Оценка на пригодността на Международните счетоводни стандарти..., 2012) доказват нуждата от хармонизирани, базирани на принципа на текущото начисляване счетоводни отчети в този сектор. Следователно е налице обективно възникнала необходимост от разработване на европейски счетоводни стандарти за публичния сектор (ЕССПС), основани на правилата, постановките и цялостната философия на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС).

Европейският съюз прилага счетоводна система, базирана на принципа на текущото начисляване. АВАС (Accrual Based Accounting) е част от глобал-

ното усилие да се модернизира управлението на публичните финанси на ЕС. Преходът започва още през 2002 г., когато през декември Комисията по приемане на МССПС представя амбициозен план за двегодишен преход на общите отчети към принципа на текущото начисляване. Както е планирано, през януари 2005 г. новата счетоводна система започва да функционира и внася нова счетоводна рамка с обновени счетоводни правила.

Към сегашния момент финансовите отчети на ЕС включват:

- бюджетни отчети, които дават информация за това как е бил изразходван годишният бюджет и следователно се изготвят на касова основа;
- общи отчети, отразяващи всички разходи и приходи през финансовата година и предназначени за определяне на финансовото състояние на институциите. Смята се, че от 2005 г. в резултат от пълното прилагане на принципа за текущо начисляване те са надеждна информационна база.

Тенденциите в развитието на счетоводството на публичния сектор в страните-членки на ЕС са към приемането и прилагането на хармонизирани европейски счетоводни стандарти, базирани на принципите, правилата и постановките на МССПС, при пълно спазване на принципа за текущото начисляване. Смята се, че счетоводното отчитане при спазване на този принцип е единствената общоприета информационна система, с която се придобива пълна и надеждна представа за финансовото и икономическото състояние и резултатите на дадена държава. Фундаменталният принцип на текущото начисляване изисква отразяване на стопанските операции при създаване, преобразуване или загуба на икономическа стойност или при възникване, трансформиране или отмяна на вземания и задължения. Това е и съществена разлика от отчитането на касова основа, което отразява операциите в момента на получаване или плащане на сумата.

Счетоводното отчитане при спазването на принципа на текущо начисляване е икономически по-обосновано от това на касова основа. Очакванията са, че с приемането на единен набор от счетоводни стандарти, основани на текущо начисляване на всички нива на държавно управление в ЕС, ще се постигнат значими ефекти за управлението на публичния сектор. Счетоводното отчитане при спазване на принципа на текущо начисляване в предприятията от публичния сектор ще подобри ефективността и ефикасността на публичната администрация и ще улесни осигуряването на ликвидност, което е необходимо условие за поддържането на действащи обществени служби.

Двустранното счетоводно отчитане със спазване на принципа за текущо начисляване е надеждна счетоводна рамка, която може да предостави необходимата информация достоверно и своевременно. Спазването на принципа на текущо начисляване в предприятията от публичния сектор ще подобри прозрачността, управленската отговорност и съпоставимостта на финансовото отчитане. Това неминуемо ще доведе до подобряване на ефикасността и ефективността на публичното одитиране.

Като положителен момент в стандартизацията на счетоводството в страните-членки на ЕС трябва да се посочи фактът, че националните счетоводни стандарти за публичния сектор в повечето от тях имат пряка връзка с МССПС. Повече от 15 държави (Feschiyan, 2010, p. 1557) са базирали националните си стандарти на МССПС или са ги привели в съответствие с тях, приложили са ги директно за някои части от местното си управление или поне се позовават на тях. Въпреки признаването на ценността на МССПС обаче все още нито една страна-членка не ги е приложила изцяло (вж. ЕО. Работен документ на службите на Комисията..., 2013, с. 9).

През 2012 г. рамката за управлението на МССПС е в процес на преизглеждане. Целта е отстраняване на забелязаните от прилагашите ги и заинтересуваните страни проблеми. Повечето държави-членки се обединяват около идея за бъдещото разработване на набор от европейски счетоводни стандарти за публичния сектор (ЕЕСПС). Според използващите МССПС те биха били подходящи като референтна рамка за бъдещото разработване на ЕЕСПС. Идеята е чрез тях да се осигури възможност на ЕС да изготви свои стандарти, които да отговарят на собствените му изисквания с необходимата бързина. Предвижда се те да съдържат набор от хармонизирани счетоводни стандарти на база текущо начисляване за публичния сектор, пригодени към специфичните изисквания на държавите-членки. Смята се, че прилагането на ЕССПС в целия ЕС значително ще намали сложността на методите и процедурите за съставяне, използвани за преобразуване на тези данни на квазихармонизирана база, и ще ограничи риска по отношение на надеждността на данните, нотифицирани от страните-членки и публикувани от Евростат (вж. ЕО. Работен документ на службите на Комисията..., 2013, с. 7).

Първата стъпка в този преход трябва да бъде въвеждане на управление на проекта на равнище ЕС с цел изясняване на концептуалната рамка и прилагане на общо счетоводно отчитане за публичния сектор. Хармонизираните ЕССПС трябва да се основават на принципите, правилата и постановките на МССПС. Би било подходящо общоприети от държавите-членки МССПС директно да се зложат в хармонизираната рамка на ЕССПС. Същевременно не трябва да съществува ограничение при разработването на нови стандарти. Въз основа на опита на страните, които през последните години са приложили счетоводния принцип на текущо начисляване в публичния сектор (вж. Statev, Feschiyan, Daskalova, Raleva, 2011, p. 17), се предвижда процесът на прилагане на единни хармонизирани европейски стандарти на база МССПС да бъде поетапен. Най-напред трябва внимателно да се разгледа началното състояние на всяка държава-членка, което включва състоянието на националните счетоводни стандарти и наличието на адекватно нормативно регламентиране. В някои страни може да е уместно прилагането да започне на национално равнище, а на по-късен етап да премине на регионално и местно ниво. Трябва да се очаква също

по-ограничена степен на прилагане за по-малки субекти или поне даване на приоритет на по-важните субекти, като се вземе предвид тяхната значимост.

Необходимост от спешни реформи и иновации в счетоводството на публичния сектор в България

За всички държави членки, особено за тези, които сега използват само отчитане на касова основа, прилагането на ЕССПС с текущо начисляване ще означава съществена реформа. Някои от проблемите, които биха могли да възникнат и които според нас директно ще засегнат и България, са:

- концептуални и технически счетоводни проблеми;
- експертни познания на служителите и консултантите, умения за обучение;
- комуникация с ръководителите и с отговарящите за вземането на решения, както и обучението им;
- връзка с одиторите, както и обучението им;
- коригиране или модернизация на ИТ системите;
- адаптиране на съществуващите национални законови рамки.

Ако се стартира приемане на ЕССПС, основани на принципа на текущото начисляване и философията на МССПС в страните-членки на ЕС, България ще се окаже в стресова ситуация и неравностойно положение (вж. Фесчиан, 2010, с. 132). Поради неприлагането и непознаването на МССПС, както и поради цялостната липса на стандартизация на счетоводната система в публичния сектор (вж. Фесчиан, 2012, с. 162) ще се наложи организиране на обучения и споделяне на експертни познания, подпомагане на правителството по концептуални и технически въпроси, координация и споделяне на плановете за реформи на счетоводното отчитане за публичния сектор със страни-членки с по-богат опит.

Нашите опасения са, че поради липсата на адаптираност на счетоводството в публичния сектор към концептуалната рамка на МССПС България ще бъде третирана като държава със съществени и очевидни пропуски, слабости и несъответствия в информационните системи за финансово управление в публичния сектор. Ето защо е целесъобразно осъществяването на спешни реформи и иновации на счетоводната система (Feschiyan, Raleva, 2013, р. 388). Задълбоченото проучване, одобряването и прилагането на МССПС трябва да започне незабавно и да се превърне в непрекъснат процес, който да се реализира в рамките на определен период. Това трябва да се извърши поетапно в краткосрочен план, като първоначално акцентът бъде поставен върху счетоводните въпроси, при които хармонизацията е от най-голямо значение, например:

- пълно спазване на принципа на текущо начисляване;
- международно хармонизирани финансови отчети;
- съгласуваност с постановките на МССПС.

Процесът може да стартира с преминаване към пълното прилагане на принципа на текущото начисляване, след което да бъдат въведени и останалите принципи и постановки в МССПС. Предвид обстоятелството, че те ще са концептуалната основа на разработването на ЕССПС, страната ни ще бъде с много по-висока методологична подготовка и със значителна степен на готовност за прехода. Би трябвало в България да се извърши преглед и категоризация на 32-та МССПС на база текущо начисляване, като те могат да бъдат класифицирани в три категории:

- стандарти, които могат да бъдат приложени директно или с минимално адаптиране;
- стандарти, за които са необходими адаптиране или изборителен подход;
- стандарти, които имат нужда от съществено изменение, за да бъдат приложени.

Това ще съответства на концепцията на ЕС и ще направи страната ни равностоен партньор при прехода към ЕССПС.

Преминаването към МССПС, в чиято философия е заложено пълното прилагане на принципа на текущо начисляване, ще осигури адекватност на националната счетоводна рамка в процеса на хармонизация и интегриране на България в ЕС. Това е една своеобразна иновация на счетоводната система в публичния сектор. Тази иновация ще редуцира възможността за манипулиране на финансовите данни, което позволява касовата основа (например плащането може да бъде пренесено напред във времето или отложено, за да бъде отразено в период, избран от субекта в публичния сектор). Текущото начисляване обаче няма за задача да премахне или да замени отчитането на касова основа за целите на бюджетирането и бюджетния контрол.

Стандартизацията на счетоводството и стриктното спазване на принципа на текущо начисляване на всички нива на държавно управление у нас ще доведе до значими ползи за управлението на публичния сектор. В предприятията от публичния сектор подобно счетоводно отчитане ще подобри ефективността и ефикасността на публичната администрация и ще улесни контрола върху техните резултати. Така ще се подобри цялостният мениджмънт и контролът на ефективността и ефикасността в този сектор. Същевременно ще се постигне прозрачност, висока управленска отговорност и съпоставимост на финансовите отчети, което е предпоставка за повишаване на надеждността на публичното одитиране.

Приемането на принципите и постановките на МССПС ще създаде предпоставки за цялостно повишаване на качеството на управлението в публичния сектор. На макроикономическо равнище счетоводната стандартизация ще гарантира своевременни и надеждни финансови и фискални данни и възможност за пълна съпоставимост на финансовите отчети. По такъв начин могат да се създадат добри условия за изпълнението на много от принципите, залегнали в Директивата за бюджетните рамки (ЕК 2011/85/ЕС)

на ЕС, например по-голяма прозрачност и отговорност на публичния сектор, както и по-надеждни, навременни и съпоставими фискални и статистически данни. Постигането на тези цели изисква иновативен подход за изграждане на стандартизирана и адаптирана към новите европейски изисквания счетоводна система в публичния сектор.

Рамката на МССПС като база за хармонизация на системата от европейски счетоводни стандарти

Международните счетоводни стандарти за публичния сектор са предназначени за нуждите от финансово отчитане на централните и местните органи на властта, правителството и правителствените организации и други свързани структури на държавното управление по отношение на отчитането на публичните финанси. Тези стандарти важат за всички субекти от публичния сектор, вкл. националните правителства, регионалните структури на властта, местните власти, както и съставляващите ги ведомства - комитети, агенции, комисии и др. (Баташки, 2009, с. 14). МССПС не се прилагат по отношение на субекти, които са държавни стопански предприятия. За тях се прилагат МСС/МСФО, публикувани от Комитета за Международни счетоводни стандарти.

МССПС са счетоводни стандарти, базирани на принципа на текущото начисляване. С прилагането им се гарантира вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние на публичния сектор и предприятията в него. Това е предпоставка за ефективен контрол върху публичните финанси и вземането на адекватни управленски решения.

Преходът на една страна от отчитане в публичния сектор на касова основа към отчитане при спазване на принципа за текущо начисляване (начислена основа) преминава през следните етапи (Найденова, 2011, с. 60 - 68):

- частично начисляване, при което се начисляват краткосрочните активи и пасиви;
- умерено начисляване, при което освен краткосрочните активи и пасиви се начислява и държавния дълг;
- пълно начисляване, при което се начисляват активите, пасивите, вкл. и дългосрочните (в т. ч. пенсионните пасиви).

Световната тенденция е към приемане на МССПС или хармонизиране на националните счетоводни стандарти на страните с него. Самият факт, че от 2005 г. Европейската комисия прилага принципа на текущо начисляване и основните концепции и подходи заложили, в МССПС, е доказателство за наличието на такава тенденция и в ЕС.

Трябва да се посочи, че преходът към МССПС е значително улеснен. Съветът по международни счетоводни стандарти за публичния сектор улеснява прехода към текущо начисляване чрез създаването на предходни и заключителни разпоредби в определени стандарти. Обикновено тези разпо-

редби дават на предприятието допълнително време, за да изпълни изискванията на МССПС, а понякога се допуска и възможност за освобождаване от определени изисквания при първоначалното прилагане на конкретен МССПС.

Съветът по международни счетоводни стандарти за публичния сектор публикува Наръчник за счетоводството в публичния сектор (IFAK..., 2012). Той съдържа 32 МССПС, базирани на принципа на текущото начисляване, и един стандарт за счетоводно отчитане в публичния сектор, базиран на принципа на паричните потоци (касова основа).

Неоспорим факт е, че финансовите отчети, изготвени в съответствие с МССПС, са с високо качество, надеждност, сравнимост, прозрачност и публичност. Това повишава авторитета на страните, прилагащи МССПС или възприели техните принципи и правила при разработването на НСС, и същевременно повишава доверието на данъкоплатците и международните правителствени и неправителствени организации. Подобрява се и информационната база за финансово управление (Feschiyan, 2013, p. 402) на предприятията от публичния сектор, като се доближават изискванията за публичния и за частния сектор (Стоянов, 2003, с. 97).

Съществуват и противоположни мнения, според които МССПС не акцентират върху дефиниции и класификации за целите на макроикономически и фискални анализи, не позволяват измерването на бюджетния дефицит,² вътрешното и външното финансиране, разграничаването на данъчните от неданъчните приходи и т.н. Според нас тези задачи могат да бъдат изпълнени с други методи и процедури за определяне на икономическите показатели в публичния сектор. Посочените обстоятелства обаче по никакъв начин не оправдават факта, че в България има пълно непознаване на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор.

През 2012 г. в специален доклад, придружен от Работен документ на службите на Комисията, е обобщена системата на МССПС и текущото състояние на държавите-членки на ЕС по отношение на стандартизацията на счетоводството в публичния сектор (вж. ЕО. Работен документ на службите на Комисията..., 2013). През периода февруари - май 2012 г. Евростат извършва обществена консултация с цел да съберат становища относно пригодността на МССПС (вж. Публична консултация - Оценка на пригодността на Международните счетоводни стандарти в публичния сектор..., 2012). В двата документа са изведени някои от недостатъците на МССПС, които могат да се систематизират, както следва:

- Не се описват достатъчно точно счетоводните практики, които се прилагат, от гледна точка на това, че някои от тях предлагат възможност за из-

² В коментарите, направени в парламента през 2002 г. във връзка с приемане на изменения и допълнения към Закона за счетоводството, се твърди, че са налице съществени разлики между международните счетоводни стандарти за публичния сектор на МФС, счетоводната рамка на Международния валутен фонд (GFSM 2001) и Европейската система на национални сметки (ESA 95).

бор между няколко вида счетоводно третиране, което на практика ще ограничи хармонизирането.

- Наборът от стандарти не е готов като обхват или като практическа приложимост за някои важни видове правителствени потоци, например данъци и социални плащания, а и не взема предвид в достатъчна степен конкретните нужди, характеристики и интереси на отчитането в публичния сектор. Основен въпрос е капацитетът на МССПС да реши проблема с консолидирането на сметките според определението за сектор „Държавно управление“, което сега е основна концепция на фискалното наблюдение в ЕС.

- Не могат да се смятат за достатъчно стабилни, тъй като се очаква някои стандарти да имат нужда от актуализация след приключването на стартиралия проект, предназначен да довърши концептуалната им рамка, което се очаква да стане през 2014 г.

- Недостатък на управлението на МССПС е слабото участие на европейските органи за отчетност в публичния сектор.

Въпреки представените критични коментари от органите на държавите-членки и други субекти в обществената консултация *общите заключения недовусмислено изразяват позицията, че МССПС представляват неоспорима отправна точка за създаване на хармонизирани финансови отчети за публичния сектор в ЕС. Формира се категоричното становище, че МССПС биха били подходящи като базова рамка за бъдещото разработване на набор от европейски счетоводни стандарти за публичния сектор.*

*

В резултат от представеното изследване се стига до заключението, че към сегашния момент МССПС са единственият международно признат набор от счетоводни стандарти за публичния сектор. Те са създадени на основата на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се прилагат от предприятията от частния сектор и са използвани като база за стандартизация в счетоводството на публичния сектор в повечето страни-членки на ЕС.

Необходимо е задълбоченото изучаване и прилагането на МССПС в България. Така счетоводната система на публичния сектор у нас ще се адаптира към тази на останалите страни от ЕС и ще се елиминират редица различия в счетоводното третиране и във финансовите отчети на предприятията от публичния и частния сектор.

Международните счетоводни стандарти за публичния сектор са отправната точка към създаването на система от общоевропейски хармонизирани стандарти за публичния сектор с пълно спазване на принципа на текущото начисляване.

Използвана литература:

Баташки, Г. (2009). Счетоводни стандарти в публичния сектор. Свищов: ИК „Д. А. Ценов“.

Найденова, Св. (2011). МССПС – перспективи за възприемането им в България, ИДЕС, 6/ 2011, с.60 – 68.

Стоянов, Ст., Д. Фесчиан (2012). Проблеми и насоки за развитието на счетоводната система на предприятията от публичния сектор в процеса на интегрирането на България в ЕС. УНСС.

Стоянов, В. (2003). Основи на финансите. Т. 1 (седмо допълнено и преработено издание). С.: ИК „Галактик“.

Фесчиан, Д. (2012) Отклонения от фундаменталните счетоводни принципи в счетоводната система на предприятията от публичния сектор“, Доклад пред международна конференция на ФСФ при УНСС. Т. 1 С., октомври.

Фесчиан, Д. (2010). Адаптиране на счетоводството в предприятията от публичния сектор към концептуалната рамка на МССПС. Доклад пред Юбилейна международна научно-практическа конференция на ФСФ при УНСС. С.: УИ „Стопанство“.

Statev, St., D. Feschiyan, T. Daskalova, St. Raleva (2011). Municipal Property Management In South-Eastern Cities. Developing of financial tools to evaluate the economic performance of properties. Grees.

Feschiyan, D. (2013). A System of Indicators for Financial Analysis of the Municipal Real Property, Acta Universitatis Danubius. - Economica, Vol. 9, Issue N 4.

Feschiyan, D., St. Raleva (2013). Valuation Bases and Accounting System Entries in Financial Analysis, Acta Universitatis Danubius. - Economica, Vol. 9, Issue N 4.

Feschiyan, D. (2010). International Public Sector Accounting Standards in Bulgaria. 2nd Balkans and Middle East Countries Conference on Auditing and Accounting History, Conference Proceedings, Vol. II, p. 1557.

Директива (ЕС, 2011) 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (OBL 306, 23.11.2011 г., с. 41).

Европейска комисия (ЕО, 2011). Съобщение на Комисията до Европейския парламент, „Към стабилно управление на качеството на европейската статистика“, COM(2011) 211 окончателен, Брюксел, април 2011.

Публична консултация (ЕК, 2012). Оценка на пригодността на Международните счетоводни стандарти в публичния сектор за държавите-членки: резюме на отговорите (Assessment of the suitability of the International Public Sector Accounting Standards for the Member States: Summary of responses). Брюксел.

Регламент (ЕО,1996) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността (OBL 310, с. 1).

Регламент (ЕС, 2011) № 1173/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за ефективното прилагане на бюджетното наблюдение в Еврозоната, OBL 306, с. 21

Регламент (ЕС, 2011) № 1174/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно принудителните мерки за коригиране на прекомерните макроикономически дисбаланси в Еврозоната, (OBL 306, с. 8).

Регламент (ЕС, 2011) № 1175/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) N 1466/97 за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (OBL 306, с. 12).

Регламент (ЕС, 2011) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (OBL 306, с. 25).

Регламент (ЕО, 2011) № 1177/2011 на Съвета от 8 ноември 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 относно ускоряването и разясняването на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (OBL 306, 7.7.2005 г., с. 33).

Работен документ (ЕО, 2013) на службите на Комисията, придружаващ Доклада на Комисията до Съвета и Европейския парламент: Към прилагане на хармонизирани счетоводни стандарти за публичния сектор в държавите членки, Брюксел.

International Federation of Accountants (2012). Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements, UK, January.

30.V.2013 г.